

Asia: VN/13519/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan organisaatio

Lausunnonantajan organisaatio

Palveluntuottaja

Sosiaalihuoltolaki

1. Ovatko kotiin annettavia palveluja koskevat säännökset (19 §, 19 a § ja 19 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

2. Kotihoitoa ehdotetaan järjestettäväksi vuorokaudenajasta riippumatta (19 §:n 3 mom.). Onko tämä mielestänne kannatettava ratkaisu?

Kyllä

3. Ovatko ns. tavallista palveluasumista koskevat säännökset (21 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

4. Onko tavallista palveluasumista koskeva pykälä tarpeeksi selkeästi muotoiltu? Jos ei, miten sitä voisi muuttaa?

Kyllä

5. Ovatko hoiva-asumista koskevat säännökset (21 c §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

6. Löytyisikö tehostettu palveluasuminen –termin korvaajaksi jokin parempi ehdotus kuin hoiva-asuminen? Mikä?

Termillä "tehostettu palveluasuminen" tarkoitetaan varsinkin yksityisillä palveluntuottajilla tarkoitettuja ympärivuorokautista ikääntyneiden asumispalveluita.

Laissa esiintyy, ks. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista: 7 b § (30.12.2020/1201) sekä sosiaalihuoltolain 21 §:n 4 momentti

Oikeuskäytännössä esiintyy termi useasti, esi merkiksi: Vanhainkoti, jossa A asui, oli remontin yhteydessä muutettu kolmeksi tehostettua palveluasumista tarjoavaksi kodiksi, ks koko asia <https://finlex.fi/fi/oikeus/kho/vuosikirjat/2016/201600802>

7. Ovatko ehdotetun hoiva-asumispykälän palvelun saantikriteerit tarkoituksenmukaisia ja tarpeeksi selkeitä? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

8. Ovatko turvapalvelun toteuttamista koskevat säännökset (46 a §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

9. Pitääkö turva-auttajan olla sote-ammattihenkilö, vai riittääkö että hän on koulutuksensa ja kokemuksen perusteella sopiva, kuten lakiesityksessä ehdotetaan (46 a §)?

Kyllä

10. Ovatko kotihoidon henkilöstön riittävyyden turvaamista koskevat säännökset (46 b § ja 49 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

11. Ovatko ns. hybridiasumista koskevat säännökset (46 c §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Ei [termi on uusi, ja käytäntö vaihtelee]

Vanhuspalvelulaki

12. Onko mielestänne pitkäaikaisen laitoshoidon lakkauttaminen sosiaalihuollon yksiköissä iäkkäiden osalta onnistunut ratkaisu (14 §, 14 a §, 15 b §)?

Ei [Käytännössä saattaa hyvinkin olla, että ei ole tarpeeksi hoitopaikkoja tarjolla ikäihmisille eikä ikäihmistä voi kotiuttaa eri syistä (kotiolot huonot, talo huonossa kunnossa tai epäkäytännöllinen, ikäihminen vaikeasti sairas mutta ei täytä kuitenkaan pitkäaikaisen laitoshoidon kriteerejä, jne). Tämän takia on parempi pitää myös sosiaalihuollon yksiköiden paikkoja.]

13. Onko lakiehdotuksessa esitetty palvelusuunnitelman sisällön täsmentäminen tarpeellista (16 §)?

Kyllä

14. Onko lakiehdotuksessa esitetty omatyöntekijän tehtävien täsmentäminen tarpeellista (17 §)?

Kyllä

15. Onko lääkehoidon toteuttamista koskeva säännös mielestänne onnistunut (20 §:n 1 mom.)?

Kyllä

16. Onko mielestänne kannatettavaa, että seurantayhteenvedot julkaistaisiin toimintayksikkökohtaisina (24 a §)?

Kyllä

Koko lakipakettia koskevat kysymykset

17. Mitä haasteita näette säännösten toimeenpanossa? Onko lakiesityksellä riskejä?

Käytännön ja lain asettamien vaatimusten välillä voi olla paljon eroavaisuuksia. Valvontaa pitää olla, mutta kuitenkin niin, että kannustetaan hyviä palveluntuottajia, joissa on lain mukainen ja hyvä henkilöstömitoitus. Miten aiotaan kunnan kotihoitoa valvota? Kunnan kotihoitajat tekevät erittäin tärkeää ennakkotyötä, jotta suurilta vaikeuksista iäkkäiden hoidossa myöhemmässä vaiheessa välttyttäisiin.

18. Millaista tukea toivotte toimeenpanoon?

Selkeyttä laitoshoitoon tuleville asiakkaille.

19. Mitä muuta haluaisitte lausua esityksestä?

Pitäisi pitää maksut kurissa.

Fellman Veronica
Sipoon palvelutalosaäitiö